

Αριθμός 3725

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ 2009
[ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001, 139(Ι) ΤΟΥ 2002, 10(Ι) ΚΑΙ 80(Ι) ΤΟΥ 2003, 144(Ι) ΤΟΥ 2004, 117(Ι)
ΤΟΥ 2005, 9(Ι) ΚΑΙ 82(Ι) ΤΟΥ 2007 ΚΑΙ 108(Ι) ΤΟΥ 2009]

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Ενίσχυσης στους Συνδέσμους Προστασίας Φυτών για την περίοδο 2015 - 2018

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 12 Νοεμβρίου 2014 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων προσχέδιο Μέτρου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Ενίσχυσης στους Συνδέσμους Προστασίας Φυτών για την περίοδο 2015 - 2018» (εφεξής το «Μέτρο»).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Τμήμα Γεωργίας (εφεξής η «Αρμόδια Αρχή»).

(β) Στόχοι του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Σκοπός του Μέτρου είναι η χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης στους Συνδέσμους Προστασίας Φυτών (εφεξής οι «Σύνδεσμοι») για αγορά των κατάλληλων υπηρεσιών και μέσων φυτοπροστασίας για τους παραγωγούς – μέλη τους για την επίτευξη των στόχων τους, που επικεντρώνονται κυρίως στη διασφάλιση ορθότερης και αποτελεσματικότερης προστασίας των καλλιεργειών τους από κοινούς εχθρούς και ασθένειες μέσα από ομαδικές και συντονισμένες δράσεις.

(γ) Διαδικασία

Σύμφωνα με τον περί Ιδρύσεως Συνδέσμων Προστασίας Φυτών Νόμο του 2014 (εφεξής ο «Νόμος Ν. 72(Ι)/2014»), ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δύναται να κηρύξει μια γεωργική περιοχή με κοινά προβλήματα εχθρών και ασθενειών των φυτών ως «γεωργική περιφέρεια» και να εξουσιοδοτήσει το Διευθυντή της Αρμόδιας Αρχής να συγκαλέσει Ιδρυτική Συνέλευση των παραγωγών της εν λόγω «γεωργικής περιφέρειας» με σκοπό την ίδρυση Συνδέσμου για την ομαδική καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών καλλιεργειών της αμπέλου, ελιάς, σπηρών και οποιασδήποτε άλλης καλλιέργειας εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η ευθύνη για την οργάνωση και διαχείριση όλων των υποθέσεων του Συνδέσμου ανήκει σε επιτροπή η οποία αποτελείται από αιρετά μέλη, τα οποία είναι παραγωγοί εντός της σχετικής «γεωργικής περιφέρειας». Ο Διευθυντής της Αρμόδιας Αρχής ή αντιπρόσωπός του είναι ο Πρόεδρος. Η επιτροπή είναι αρμόδια να οργανώνει και να συγχρονίζει ομαδικές ενέργειες των μελών του Συνδέσμου για την προστασία και αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών και να διαχειρίζεται όλα τα έξοδα και έσοδα του Συνδέσμου. Η Επιτροπή αναλαμβάνει την προμήθεια, μέσω της διαδικασίας δημοσίων συμβάσεων, των απαιτούμενων ποσοτήτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και μέσων φυτοπροστασίας.

Η Επιτροπή του Συνδέσμου υποβάλλει κατ' έτος στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για έγκριση τα μέτρα προστασίας τα οποία προτίθεται να εφαρμόσει κατά τη διάρκεια του έτους σε φυτείες εντός της γεωργικής περιφέρειας και ανήκουν στα μέλη του Συνδέσμου για αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών. Υποβάλλει, επίσης, κατάσταση με τα υπολογιζόμενα έσοδα και έξοδα και κατά προσέγγιση την υπολογιζόμενη δαπάνη ανά δέντρο ή ανά δεκάριο των φυτειών για τις οποίες θα διεξαχθούν ομαδικές ενέργειες για την αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών.

Ο Σύνδεσμος αγοράζει φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή άλλα μέσα φυτοπροστασίας με τη διαδικασία των δημοσίων συμβάσεων και στη συνέχεια τα διαθέτει στους παραγωγούς – μέλη, για προστασία της καλλιέργειας για την οποία ιδρύθηκε από τους εχθρούς και τις ασθένειες που περιλαμβάνει στο ετήσιο πρόγραμμα εργασιών τους. Ο Σύνδεσμος είναι δυνατό να διευθετήσει τη συγκρότηση συνεργειών για διενέργεια ψεκασμών των φυτειών των μελών εντός της «γεωργικής περιφέρειας» ή να εκμισθώσει υπηρεσίες.

(δ) Δικαιούχοι για συμμετοχή στο κοινοποιηθέν Μέτρο

Δικαίωμα συμμετοχής στο Μέτρο έχουν οι Σύνδεσμοι η ίδρυση και λειτουργία των οποίων διέπεται από τις διατάξεις των περί Ιδρύσεως των Συνδέσμων Προστασίας Φυτών Νόμους του 1972 έως 2007, καθώς και αυτών που θα διέπονται από το Νόμο Ν. 72(Ι)/2014 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται. Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 72(Ι)/2014 οι Σύνδεσμοι που ιδρύθηκαν και λειτουργούν δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 26 των καταργηθέντων περί Ιδρύσεως των Συνδέσμων Προστασίας Φυτών Νόμους του 1972 έως 2007, συνεχίζουν να λειτουργούν, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί συμμορφώνονται με τις διατάξεις του Ν. 72(Ι)/2014, εντός (24) μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Ν. 72(Ι)/2014. Οι Σύνδεσμοι έχουν υπόσταση νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου με δραστηριοποίηση σε «γεωργική περιφέρεια» που ευρίσκεται στα όρια μιας ή περισσότερων κοινοτήτων και με παραγωγούς – μέλη που ασχολούνται στους συγκεκριμένους τομείς της γεωργίας για τους οποίους ιδρύθηκε ο Σύνδεσμος και δύναται να επωφελούνται από τις δραστηριότητες του Συνδέσμου. Δικαιούχοι του Μέτρου είναι οι παραγωγοί-μέλη των Συνδέσμων οι οποίοι δυνατό να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα ασχολούμενα εντός της «γεωργικής περιφέρειας» στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

(ε) Διάρκεια κοινοποιηθέντος Μέτρου

Η διάρκεια του Μέτρου είναι από την 20.1.2015 μέχρι την 31.12.2018, νοουμένου ότι υφίστανται και λειτουργούν Σύνδεσμοι Προστασίας Φυτών βάσει του Νόμου Ν. 72(Ι)/2014, των εκάστοτε τροποποιήσεων του ή της αντικατάστασής του.

(στ) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης

Η ένταση της ενίσχυσης και οι επιλέξιμες δαπάνες του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι:

- Οικονομική ενίσχυση μέχρι 30% της αξίας αγοράς φυτοπροστατευτικών μέσων για μαζική παγίδευση ή παρακολούθηση εντόμων γεωργικής σημασίας.
- Οικονομική ενίσχυση μέχρι 50% για δαπάνες εκμίσθωσης υπηρεσιών για διεξαγωγή ομαδικών ψεκασμών στις φυτείες των μελών για αντιμετώπιση των εχθρών και ασθενειών.
- Οικονομική ενίσχυση μέχρι 30% για ελεγκτικά/λογιστικά έξοδα με ανώτατο ποσό ετησίως τα €300 και στην περίπτωση που προκύπτει συνένωση των Συνδέσμων επιπλέον €150 για κάθε νέο Σύνδεσμο. Οικονομική ενίσχυση μέχρι 100% για υπηρεσίες ταμίας με ανώτατο ποσό ετησίως τα €1000 και στην περίπτωση που προκύπτει συνένωση των Συνδέσμων επιπλέον €500 για κάθε νέο Σύνδεσμο.
- Οικονομική ενίσχυση μέχρι 100% με ανώτατο ποσό τα €200 ετησίως για δαπάνες αγοράς και έκδοσης έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού.
- Οικονομική ενίσχυση μέχρι 20% με ανώτατο ποσό τα €400 ετησίως για κάθε Σύνδεσμο για έξοδα αποθήκευσης περιουσιακών στοιχείων του Συνδέσμου.
- Οικονομική ενίσχυση μέχρι 30% της αξίας αγοράς των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την βιολογική καλλιέργεια της συγκεκριμένης καλλιέργειας, σύμφωνα με την εκάστοτε νομοθεσία και τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων.

(ζ) Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος Μέτρου

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του Μέτρου υπολογίζεται στις €100.000 και θα επανεξετάζεται κάθε έτος η συμπερίληψη του στον εκάστοτε προϋπολογισμό του κράτους με βάση τις δημοσιονομικές συνθήκες και τις διαθέσιμες πιστώσεις.

(η) Σώρευση

Το κοινοποιηθέν Μέτρο δεν απαγορεύει τη σώρευση με άλλες κρατικές ή κοινοτικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

(θ) Νομική βάση

Ο περί Ιδρύσεως Συνδέσμων Προστασίας Φυτών Νόμος του 2014 (Ν. 72(Ι)/2014), οι εκάστοτε τροποποιήσεις ή αντικατάστασή του και η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που θα εγκρίνει το Μέτρο.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

(α) Βάσει του άρθρου 9Α(α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία, κατ' εφαρμογή των κανονισμών για την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»), που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή») δυνάμει των άρθρων 1 και 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98¹ όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 733/2013².

Επίσης, το άρθρο 10 του Νόμου αναφέρει ότι η Αρμόδια Αρχή, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 9Α(α), κοινοποιεί προσχέδιο της εν λόγω ενίσχυσης στον Έφορο.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

Το ως άνω Άρθρο της ΣΛΕΕ αναφέρει ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η παρούσα συνθήκη ορίζει άλλως».

(β) Το κοινοποιηθέν Μέτρο κρίνεται ότι συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ:

(i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο διότι η ενίσχυση θα παρέχεται από το Τμήμα Γεωργίας, δηλαδή από φορέα του κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.

(ii) Παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα στους δικαιούχους, εφόσον τους απαλλάσσει από δαπάνες για την προστασία των καλλιεργειών τους από νόσους των φυτών τις οποίες υπό κανονικές συνθήκες θα επωμίζονταν οι ίδιοι.

(iii) Είναι επιλεκτικό, διότι απευθύνεται σε ορισμένες επιχειρήσεις ενός συγκεκριμένου οικονομικού κλάδου, δηλαδή σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωργίας, δηλαδή σε γεωργούς, και οι οποίες εντάσσονται εντός μιας «γεωργικής περιφέρειας».

(iv) Το τελευταίο κριτήριο, δηλαδή αυτό της νόθευσης του ανταγωνισμού σε βαθμό επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, ικανοποιείται, αφού τα γεωργικά προϊόντα αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Λόγω της ύπαρξης της κοινής αγροτικής πολιτικής, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, προς όφελος ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, πρέπει να θεωρείται ότι έχει τη δυνατότητα να απειλήσει με νόθευση του ανταγωνισμού και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

¹ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 142 της 14^{ης} Μαΐου 1998, σ. 1.

² Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 204 της 31^{ης} Ιουλίου 2013, σ. 11.

(γ) Το κοινοποιηθέν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης³ (εφεξής ο «Κανονισμός 702/2014»). Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου Μέρους βάσει των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού 702/2014, τα καθεστώτα ενισχύσεων (βάσει του Κανονισμού αυτού) συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Κανονισμού, καθώς και τις ειδικές προϋποθέσεις για την εκάστοτε κατηγορία ενισχύσεων που προβλέπεται στο Κεφάλαιο ΙΙΙ του Κανονισμού.

Ακολουθεί αξιολόγηση κατά πόσον το Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις των Κεφαλαίων Ι και ΙΙΙ του Κανονισμού.

i. Πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού

Η παράγραφος 1 α) του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 καθορίζει ότι αυτός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) οι οποίες δραστηριοποιούνται στο γεωργικό τομέα, δηλαδή την πρωτογενή παραγωγή, τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση τα άρθρα 25 έως 28 τα οποία εφαρμόζονται μόνο στις ΜΜΕ οι οποίες δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή.

Το κοινοποιηθέν Μέτρο, όπως προκύπτει από τις πρόνοιες του, περιορίζεται στις επιχειρήσεις (φυσικά και νομικά πρόσωπα) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Ωστόσο, θα πρέπει να προσδιορισθεί στο Μέτρο, με βάση την παράγραφο 1 α) του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 ότι, δικαίωχοι του Μέρους είναι μόνο ΜΜΕ, ήτοι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού.

Επίσης, στο Μέτρο θα πρέπει να προστεθεί ρητή πρόνοια με βάση την παράγραφο 5 του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 ότι αποκλείονται από την εφαρμογή του Μέρους μεμονωμένες ενισχύσεις υπέρ επιχειρήσεων κατά των οποίων εκκρεμεί εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής η οποία κήρυξε μια ενίσχυση παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

Με βάση την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 από την εφαρμογή του Μέρους θα πρέπει να αποκλειστούν οι προβληματικές επιχειρήσεις. Η «προβληματική επιχείρηση» προσδιορίζεται στον ορισμό 14 του άρθρου 2 του Κανονισμού, ως η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις απαριθμούμενες στον εν λόγω ορισμό προϋποθέσεις. Ωστόσο, εξαίρεση από την απαγόρευση αυτή αποτελούν, με βάση το εδάφιο β) της ίδιας παράγραφου του άρθρου 1, ενισχύσεις, μεταξύ άλλων, για τις δαπάνες εξάλειψης επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 8 του Κανονισμού 702/2014 (αναφορά στο οποίο γίνεται στη συνέχεια της παρούσας Απόφασης) υπό τον όρο ότι η επιχείρηση κατέστη προβληματική λόγω ζημιών ή φθορών που προκλήθηκαν από το συμβάν στο οποίο αφορούν οι εν λόγω δαπάνες εξάλειψης επιβλαβών οργανισμών.

Στο Μέτρο θα πρέπει να περιληφθεί διάταξη με βάση τα αμέσως προρρηθέντα για την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014.

Περαιτέρω, με βάση την παράγραφο 7 του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 κρίνεται ότι τόσο οι ενισχύσεις που προβλέπει το Μέτρο, αυτές καθαυτές όσο και οι όροι που τις συνοδεύουν και η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησης τους δεν συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που να τις καθιστά παράνομες στο σύνολό τους, και ιδίως ως προς τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στη συνέχεια της ίδιας παραγράφου.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 (1) του Κανονισμού 702/2014, ο Κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε ενισχύσεις που έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, «οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα γραπτή αίτηση ενίσχυσης.» Η αίτηση ενίσχυσης θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ελάχιστα πληροφοριακά στοιχεία που απαριθμούνται στη συνέχεια της ίδιας πρόνοιας. Κατά παρέκκλιση των προνοιών αυτών, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, δεν απαιτείται να έχουν ούτε θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μεταξύ άλλων, οι ενισχύσεις για την αποζημίωση των δαπανών για την εκρίζωση επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών και ζημιών που προκάλεσαν οι εν λόγω επιβλαβείς οργανισμοί για τα φυτά, «όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 26 παράγραφοι 9 και 10». Το Μέτρο δεν αναφέρεται σε αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμούς (αγοραία αξία των φυτών που καταστράφηκαν και απώλειες εισοδημάτων) ως οι παράγραφοι 9 και 10 του άρθρου 26. Συνεπώς επιβάλλεται οι ενισχύσεις δυνάμει του Μέρους να έχουν χαρακτήρα κινήτρου με βάση τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 6 του Κανονισμού 702/2014.

Σύμφωνα με το Μέτρο «η Επιτροπή του Συνδέσμου υποβάλλει κατ' έτος στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για έγκριση τα μέτρα προστασίας τα οποία προτίθεται να εφαρμόσει κατά τη διάρκεια του έτους σε φυτείες εντός της γεωργικής περιφέρειας και ανήκουν στα μέλη του Συνδέσμου για αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών. Υποβάλλει, επίσης, κατάσταση με τα υπολογιζόμενα έσοδα και έξοδα και κατά προσέγγιση την υπολογιζόμενη δαπάνη ανά δέντρο ή ανά δεκάριο των φυτειών για τις οποίες θα διεξαχθούν ομαδικές ενέργειες για την αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών.» Με βάση την πρόνοια αυτή πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6.

ii. Προϋπολογισμός του κοινοποιηθέντος Μέρους

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του Μέρους υπολογίζεται στις €100.000 και θα επανεξετάζεται κάθε έτος η συμπεριληφθεί στον εκάστοτε προϋπολογισμό του κράτους με βάση τις δημοσιονομικές συνθήκες και τις διαθέσιμες πιστώσεις. Εάν όμως ο προϋπολογισμός του Μέρους αυξηθεί πέραν του 20%, θα πρέπει να ζητηθεί εκ νέου απαλλαγή σύμφωνα με τον Κανονισμό 702/2014.

³ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L193, της 1.7.2014, σ.1.

iii. Σώρευση

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Κανονισμού 702/2014 για να διαπιστωθεί αν τηρούνται οι ανώτατες εντάσεις ενίσχυσης και τα ανώτατα ποσά ενίσχυσης που καθορίζονται στο Κεφάλαιο III του Κανονισμού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της κρατικής ενίσχυσης για την ενισχυόμενη δραστηριότητα, το ενισχυόμενο έργο ή την ενισχυόμενη επιχείρηση. Επίσης, οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108, παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ μπορούν να σωρευθούν με: α) με κάθε άλλη κρατική ενίσχυση, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες και β) με κάθε άλλη κρατική ενίσχυση, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον εάν η σωρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση του ισχύοντος βάσει του Κανονισμού 702/2014 ανώτατου ορίου έντασης ενίσχυσης ή ποσού ενίσχυσης. Επιπλέον, ενισχύσεις που απαλλάσσονται δυνάμει του Κανονισμού αυτού δεν σωρεύονται με καμία ενίσχυση ή σπονός σημασίας όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η εν λόγω σωρευση θα οδηγούσε σε υπέρβαση της προβλεπόμενης στο κεφάλαιο III του Κανονισμού έντασης ενίσχυσης ή ποσού ενίσχυσης.

Κατά συνέπεια η πρόνοια στο Μέτρο για τη σωρευση θα πρέπει να προσαρμοσθεί με βάση τις προειρηθείσες διατάξεις του άρθρου 8 του Κανονισμού 702/2014.

iv. Δημοσίευση και ενημέρωση

Το Μέτρο θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις δημοσιότητας και ενημέρωσης του άρθρου 9 του Κανονισμού 702/2014 οι οποίες αφορούν στη δημοσίευση σε ενιαίο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις συνοπτικών πληροφοριών (για το Μέτρο) στην τυποποιημένη μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα II του Κανονισμού καθώς και του πλήρους κειμένου του ή συνδέσμου που οδηγεί προς αυτά, το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και παραμένουν διαθέσιμες επί τουλάχιστον 10 έτη από την εν λόγω ημερομηνία. Θα πρέπει επίσης να δημοσιεύεται κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται στα πλαίσια του Μέρους εφόσον αυτή υπερβαίνει τις 60.000 ευρώ.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου το πλήρες κείμενο του Μέρους θα πρέπει να περιέχει ρητή παραπομπή στον Κανονισμό 702/2014, με αναφορά του τίτλου του και των στοιχείων δημοσίευσης του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις ειδικές διατάξεις του Κεφαλαίου III του Κανονισμού τις οποίες αφορά η εν λόγω πράξη ή στην εθνική νομοθεσία με την οποία εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού αυτού.

v. Εντάσεις και επιλέξιμες δαπάνες

Το άρθρο 26 του Κανονισμού 702/2014 επιτρέπει αποζημιώσεις με ένταση ενίσχυσης μέχρι 100% (στις οποίες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται κάθε άλλη πληρωμή που εισπράττει ο δικαιούχος στα πλαίσια ενισχύσεων βάσει άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέτρων ή ασφαλιστηρίων συμβολαίων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες) σε ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή για τις δαπάνες πρόληψης, ελέγχου και εξάλειψης επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών.

Το Μέτρο προβλέπει τις εντάσεις και ενισχύσεις οι οποίες περιγράφονται στην παράγραφο (ς) Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης, της παρούσας Απόφασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού 702/2014 για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία υπολογίζονται πριν από την έκπτωση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Το Μέτρο δεν προνοεί τη μη συμπερίληψη εκπτώσεων φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων κατά τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών που προνοεί και ως εκ τούτου η εν λόγω πρόνοια του Κανονισμού πληρούται.

Στο ίδιο άρθρο του Κανονισμού 702/2014 απαιτείται οι επιλέξιμες δαπάνες να τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα. Ανατρέχοντας στην ενότητα (η) του Μέρους που αφορά στη διαδικασία καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης προς τους Συνδέσμους, κυρίως εν σχέσει με τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία και τον έλεγχο των επιδοτούμενων δαπανών, καθώς και στην πρόνοια ότι οι λογαριασμοί του Συνδέσμου ελέγχονται ετησίως ή οποιαδήποτε άλλη στιγμή σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας, κρίνεται ότι αυτή η προϋπόθεση του Κανονισμού πληρούται. Περαιτέρω, το Μέτρο πληροί την προϋπόθεση στο εδάφιο 2 του ίδιου άρθρου του Κανονισμού ότι ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος για ενίσχυση. Επίσης, οι πρόνοιες στο Μέτρο για αγορά των φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή άλλων μέσων φυτοπροστασίας με τη διαδικασία των δημοσίων συμβάσεων φαίνεται να αποκλείει το ενδεχόμενο χορήγησης μη συμβατής ενίσχυσης (όπως αγορά σε μη συμφέρουσες πέραν της αγοραίας αξίας) προς τις επιχειρήσεις που εμπορεύονται τέτοια προϊόντα ή υπηρεσίες.

Εφιστάται η προσοχή της Αρμόδιας Αρχής στο ότι, με βάση το άρθρο 7 επίσης, «οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης». Ως ημερομηνία χορήγησης μιας ενίσχυσης, με βάση τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Επιτροπής νοείται η ημερομηνία χορήγησης στο δικαιούχο της ενίσχυσης του έννομου δικαιώματος λήψης της, που συνίσταται στην ημερομηνία κατά την οποία η αρμόδια για τη χορήγηση της ενίσχυσης αρχή με αμετάκλητη απόφαση της καθιστά κάποιον δικαιούχο ενός μέτρου κρατικής ενίσχυσης.

Στα πλαίσια των πιο πάνω προνοιών επίσης, η Αρμόδια Αρχή, με κατάλληλες μεθόδους ελέγχου, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι της ενίσχυσης, εν προκειμένω οι παραγωγοί οι οποίοι απολαύουν των επιδοτούμενων υπηρεσιών του Συνδέσμου, εμπίπτουν στα πλαίσια των δράσεων των Μέρους και η ενίσχυση που αναλογεί στον καθένα ξεχωριστά δεν υπερβαίνει την ανώτατη ένταση ενίσχυσης (100%) όπως προνοείται στο άρθρο 26 του Κανονισμού 702/2014.

vi. Πρόσθετοι περιορισμοί

Το άρθρο 26 (παράγραφοι 2, 3, 5 – 8, 11 και 12) του Κανονισμού 702/2014 θέτει επιπρόσθετους όρους για τις ενισχύσεις για την αποζημίωση των γεωργών για τις δαπάνες πρόληψης και εκρίζωσης νόσων των φυτών:

(1) Οι ενισχύσεις πρέπει να καταβάλλονται σε σχέση με ασθένειες ή επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμούς για τις οποίες υφίστανται, σε κοινοτικό ή εθνικό επίπεδο, νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις. Οι ενισχύσεις πρέπει να εντάσσονται στο πλαίσιο δημόσιου προγράμματος σε κοινοτικό, εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για την πρόληψη, τον έλεγχο ή την εκρίζωση της σχετικής νόσου ή του επιβλαβούς οργανισμού ή στο πλαίσιο μέτρων έκτακτης ανάγκης που επιβάλλονται από αρμόδια αρχή ή μέτρων για την εκρίζωση ή τον έλεγχο επιβλαβούς για τα φυτά οργανισμού που εμφανίζονται σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου. Οι νόσοι και η προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς στο πρόγραμμα, το οποίο πρέπει επίσης να περιλαμβάνει περιγραφή των σχετικών μέτρων.

Η Επιτροπή του κάθε Συνδέσμου υποβάλλει κατ' έτος στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσιικών Πόρων και Περιβάλλοντος για έγκριση τα μέτρα προστασίας τα οποία προτίθεται να εφαρμόσει σε φυτείες εντός της «γεωργικής περιφέρειας» για αντιμετώπιση ορισμένων εχθρών ή ασθενειών κατά τη διάρκεια του έτους και συνεπώς θεωρείται ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται.

(2) Η ενίσχυση δεν πρέπει να συνδέεται με μέτρα για τα οποία η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει ότι το κόστος τους επιβαρύνει τη γεωργική εκμετάλλευση, εκτός εάν το κόστος των εν λόγω μέτρων ενίσχυσης αντισταθμίζεται πλήρως από υποχρεωτικές επιβαρύνσεις των παραγωγών. Η πρόνοια αυτή θα πρέπει να ενσωματωθεί στο Μέτρο.

(3) Το Μέτρο πληροί τον όρο ότι η ενίσχυση καταβάλλεται απευθείας στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση ή σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών μέλος της οποίας είναι η επιχείρηση.

Ωστόσο, με βάση το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, «όταν η ενίσχυση καταβάλλεται σε ομάδα ή οργάνωση παραγωγών, το ύψος της δεν υπερβαίνει το ποσό της ενίσχυσης την οποία δικαιούται η επιχείρηση». Η Αρμόδια Αρχή, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι της ενίσχυσης, δηλαδή οι παραγωγοί οι οποίοι απολαύουν των επιδοτούμενων υπηρεσιών του Συνδέσμου, εμπíπτουν στα πλαίσια των δράσεων των Μέτρων και η ενίσχυση που αναλογεί στον καθένα ξεχωριστά δεν υπερβαίνει την ανώτατη ένταση ενίσχυσης (100%) όπως προνοείται στο άρθρο 26 του Κανονισμού 702/2014.

(4) Οι πρόνοιες του Μέτρου που αναφέρονται στην κατ' έτος υποβολή, από την Επιτροπή του Συνδέσμου, στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσιικών Πόρων και Περιβάλλοντος των μέτρων προστασίας τα οποία η Επιτροπή προτίθεται να εφαρμόσει κατά τη διάρκεια του έτους για να προστατεύσει ή να θεραπεύσει τις φυτείες που βρίσκονται στην περιφέρεια της και οι πρόνοιες για την χρονική περίοδο καταβολής της ενίσχυσης προς τους Συνδέσμους (ήτοι, προς το τέλος του έτους με αρχές του νέου έτους στο οποίο αφορά η ενίσχυση) πληροί τους όρους της παραγράφου 6 του άρθρου 26 του Κανονισμού. Σύμφωνα με την πρόνοια αυτή, τα καθεστώτα ενισχύσεων θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία της δαπάνης ή της ζημιάς από την ασθένεια ή επιβλαβή οργανισμό και θα καταβάλλεται εντός τεσσάρων ετών από την εν λόγω ημερομηνία.

(5) Οι παραγωγοί δε λαμβάνουν άμεσες πληρωμές αλλά απολαύουν επιδοτούμενων υπηρεσιών και φαρμάκων από το Σύνδεσμό τους, στον οποίο παρέχονται οι ετήσιες πληρωμές από την Αρμόδια Αρχή. Σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 26 οι ενισχύσεις που αφορούν σε επιλέξιμες δαπάνες βάσει των παραγράφων 7 και 8 του ίδιου άρθρου χορηγούνται σε είδος και καταβάλλονται στον φορέα υλοποίησης των μέτρων πρόληψης και εξάλειψης. Ως εκ τούτου, το Μέτρο πληροί την πρόνοια αυτή του Κανονισμού 702/2014.

(6) Σύμφωνα με τις παραγράφους 7 (δ) και (ε) και 8 (β) και (γ) του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, όσον αφορά μέτρα πρόληψης, εξάλειψης, ελέγχου και εξάλειψης, οι ενισχύσεις καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες: αγορά, αποθήκευση, διαχείριση και διανομή εμβολίων, φαρμάκων, θεραπευτικών ουσιών για φυτοπροστατευτικά προϊόντα, καθαρισμό και απολύμανση της εκμετάλλευσης και του εξοπλισμού, καταστροφή των φυτών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καταστρέφονται ως αποτέλεσμα εμβολιασμών ή άλλων μέτρων που διατάσσονται από τις αρμόδιες αρχές. Κρίνεται ότι οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου, οι οποίες σημειώνονται στην παράγραφο 2 (ζ) της παρούσας Απόφασης, εμπíπτουν στις πρόνοιες αυτές νοουμένου ότι η Αρμόδια Αρχή διασφαλίζει ότι αυτές εξυπηρετούν και περιορίζονται στα πλαίσια των προειρηθεισών προνοιών των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 26.

(7) Στο Μέτρο θα πρέπει να προστεθεί πρόνοια σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 12 του Κανονισμού 702/2014 ότι «Δεν χορηγείται καμία μεμονωμένη ενίσχυση, όταν διαπιστώνεται ότι η προσβολή από τον επιβλαβή για τα φυτά οργανισμό προκλήθηκε εσκεμμένα ή από αμέλεια του δικαιούχου».

(8) Επίσης, κατά την εφαρμογή του Μέτρου, η Αρμόδια Αρχή, θα πρέπει να μεριμνά ώστε η ενίσχυση βάσει του Μέτρου και κάθε άλλη πληρωμή που εισπράττει ο δικαιούχος, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων στα πλαίσια άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέτρων ή ασφαλιστηρίων συμβολαίων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, σύμφωνα με τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, να περιορίζεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών.

Υπό το φως της πιο πάνω αξιολόγησης κρίνεται επίσης, με βάση το άρθρο 5 του Κανονισμού 702/2014 ότι, οι ενισχύσεις που προνοεί το Μέτρο, αποτελούν διαφανείς ενισχύσεις για τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης ως ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών, χωρίς να είναι αναγκαία η διενέργεια αξιολόγησης κινδύνου.

vii. Διάρκεια

Η διάρκεια του Μέτρου, ήτοι έως τις 31.12.2018 εμπíπτει στην περίοδο ισχύος του Κανονισμού 702/2014, που είναι μέχρι 31.12.2020.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 733/2013 και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής, της 25^{ης} Ιουνίου 2014, κρίνεται πως το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί, νοουμένου ότι θα προσαρμοστεί και/ή ενσωματωθούν σ' αυτό οι επισημάνσεις κατά την ως άνω Αξιολόγησή του.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Ενίσχυσης στους Συνδέσμους Προστασίας Φυτών για την περίοδο 2015-2018» πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση.

B. Το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, νοουμένου ότι αυτό θα προσαρμοσθεί και/ή ενσωματωθούν σ' αυτό και εφαρμοσθεί με βάση τις προειρηθείσες επισημάνσεις στην παράγραφο 3. Αξιολόγηση, της παρούσας Απόφασης.

Γ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ,
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Λευκωσία, 15 Ιουλίου 2015.

E.E.K.E.25.06.005.361 (895.2.3.23.1.1.12)